

Handläggare
Albin Lindström
Telefon: 08-508 47 998

Till
Arbetsmarknadsnämnden
den 8 december

Ärende 5

Yttrande över remiss av "Stockholms stads program mot våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck, människohandel för sexuella tjänster, samt sexuellt våld oberoende relationer"

Remiss från kommunstyrelsen, dnr KS 2020/924

Arbetsmarknadsförvaltningens förslag till beslut

1. Arbetsmarknadsnämnden beslutar att hänvisa till förvaltningens tjänsteutlåtande som sitt yttrande över remissen.
2. Arbetsmarknadsnämnden beslutar att justera paragrafen omedelbart.

Karina Uddén
arbetsmarknadsdirektör

Karin Eriksson-Bech
utvecklingschef

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har remitterat ärendet *Stockholms stads program mot våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck, människohandel för sexuella tjänster, samt sexuellt våld oberoende relationer* till arbetsmarknadsnämnden för yttrande.

Programmet är en revidering av stadens tidigare program mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck som gällt 2017-2020.

Programmet utgår från den nyligen framtagna regionala strategin för att förebygga och bekämpa våld i Stockholms län som tagits fram inom ramen för Operation kvinnofrid 2020. Utifrån detta har målgruppen utökats och omfattar nu våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck, prostitution och människohandel för sexuella ändamål samt sexuellt våld oberoende relation.

Programmets syfte är att förebygga dessa olika typer av våld och att ge stöd och skydd när det likväl sker. Programmet följer den regionala strategins målstruktur och har sju mål med tillhörande aktiviteter och indikatorer.

I programmet finns texter om de olika våldstyperna, förebyggande arbete, viktiga perspektiv att ha med sig i arbetet och om vikten av samverkan. Nytt i detta program är arbetsgivarperspektivet, det vill säga stadens ansvar att som arbetsgivare vid behov stötta medarbetare som utsätts för våld från närstående.

Arbetsmarknadsförvaltningen anser att programmet är angeläget, välskrivet och enkelt att följa. Mål, indikatorer och aktiviteter är relevanta och logiska utifrån programmets utformning. Utifrån ett arbetsgivarperspektiv anser förvaltningen att det är angeläget att sprida kunskap i alla led hos chefer och medarbetare i enlighet med programmet. Det är viktigt att säkerställa att även personal hos externa utförare får ta del av den viktiga kompetensutvecklingen inom området.

Arbetsmarknadsförvaltningen har ansvar eller delansvar för flera indikatorer och aktiviteter kopplade till programmets sju mål. Programmets mål, indikatorer och aktiviteter känns relevanta och logiska utifrån programmets utformning och ambitionsnivå.

Förvaltningen anser också att arbetsmarknadsnämndens föreslagna ansvarsområden i arbetet är relevanta och motiverade. Förvaltningen lämnar dock ett par förslag på förtydliganden

Arbetsmarknadsnämnden föreslås hänvisa till förvaltningens tjänsteutlåtande som sitt yttrande över remissen.

Bakgrund

Stockholms stads program mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck 2017-2020 har reviderats av socialförvaltningen. Arbetet har genomförts av ansvariga utredare vid socialförvaltningen i samråd med en referensgrupp. Referensgruppen har bestått av representanter från följande nämnder och verksamhet:

- Arbetsmarknadsnämnden
- Kompetenscenter Barn och unga, socialförvaltningen
- Origo Resurscentrum mot hedersrelaterat förtryck och våld
- Tre stadsdelsnämnder
- Stadsledningskontoret
- Utbildningsnämnden

- Äldrenämnden

41 civilsamhällesorganisationer har också fått möjlighet att ge input på programmets föreslagna aktiviteter, och ge förslag på nya, vilket 15 stycken valde att göra.

Sweco har på uppdrag av socialnämnden tagit fram en rapport med fokus på hur väl känt nuvarande program är i staden, programmets svagheter och styrkor samt utvecklingsbehov inom området i staden. Rapporten är en del av underlaget till det nya programmet. Det nya programmet är tätt sammankopplat med den regionala strategin för att förebygga och bekämpa våld i Stockholms län som tagits fram inom ramen för Operation kvinnofrid 2020.

Då den regionala strategin har utökat målgrupperna till att även omfatta personer utsatta för prostitution och människohandel för sexuella ändamål samt personer utsatta för sexuellt våld oberoende relationen inkluderas även dessa målgrupper i stadens program.

Ärendet

Kommunstyrelsen har remitterat ärendet *Stockholms stads program mot våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck, människohandel för sexuella tjänster, samt sexuellt våld oberoende relationer* till arbetsmarknadsnämnden för yttrande.

Syfte med programmet

Programmets främsta syfte är att förebygga våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck, prostitution och människohandel för sexuella ändamål samt sexuellt våld oberoende relation, och att det upptäcks om det likväl sker. Programmet syftar också till att säkerställa att stöd, skydd och insatser till barn, unga, vuxna och äldre inom programmets målgrupper, är samordnat, evidensbaserat och av hög kvalitet, samt adekvat och likställt oavsett var i staden de bor.

Programmets innehåll och struktur

Programmet innehåller en övergripande vision: Stockholm är en stad fri från våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck, prostitution, människohandel för sexuella ändamål samt sexuellt våld oberoende relation. Vidare innehåller programmet sju mål.

Till varje mål finns ett antal aktiviteter, indikatorer samt en ansvarsfördelning för nämnder och bolagsstyrelser. Förutom detta står angivet vad som behöver vara på plats för att nå respektive mål.

Programmet omfattar alla nämnder och bolag i staden i olika utsträckning, beroende på vad nämnden eller bolaget ansvarar för.

Vissa nämnder och bolag berörs främst utifrån sin roll som arbetsgivare, medan andra berörs av många olika mål och aktiviteter. Arbetet ska ske systematiskt genom samverkan eller samhandling mellan stadens berörda verksamheter, tillsammans med andra myndigheter och civilsamhället, enligt kunskapsbaserade metoder och innefatta tydlig ledning och styrning.

I programmet finns texter om våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck, prostitution, människohandel för sexuella ändamål samt sexuellt våld oberoende relation mot barn, unga vuxna och äldre samt förebyggande arbete i olika former. Ett avsnitt har fokus på viktiga perspektiv att ha kunskap om i arbetet, vilka bidrar till att öka förståelsen kring olika behov, vilket ökar möjligheten till mer träffsäkra insatser.

Arbetsgivarperspektivet är ett nytt perspektiv som inte har funnits med i tidigare program. Det innebär att programmet inte bara fokuserar på arbete mot våld som sker i stadens verksamheter och som riktar sig till invånarna, utan också på arbete för att som arbetsgivare stötta stadens medarbetare när de utsätts för våld från närstående. Våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck är ett dolt samhällsproblem där kvinnor, män och barn utsätts. Våldet kan vara bakomliggande orsak till diffusa hälsoproblem och sjukskrivningar.

Programmets mål

- Stadens verksamheter arbetar våldsförebyggande
- Våldsutövare har tillgång till återfallsförebyggande insatser utifrån sina behov
- Stadens verksamheter arbetar aktivt för att upptäcka våldsutsatta vuxna och barn samt våldsutövare
- Våldsutsatta vuxna och barn har tillgång till insatser utifrån sina behov
- Våldsutsatta vuxna och barn medverkar i brottsutredningar
- Stadens verksamheter arbetar med systematisk kunskapsutveckling
- Stadens verksamheter använder metoder och insatser som vilar på evidens och/eller på beprövad erfarenhet

Ansvar och uppföljning

Varje nämnd och styrelse ansvarar för att genomföra angivna aktiviteter och följa upp dem och de indikatorer de berörs av i ILS.

Socialnämnden ansvarar för en samlad uppföljning av programmet för hela staden och för en övergripande samordning. Kommunstyrelsen ansvarar för en samlad uppföljning av kommunfullmäktiges mål för arbetet inom stadens verksamheter och för att vid behov tydliggöra stadens prioriteringar inom området.

Programmet gäller för perioden 2021-2025.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom utvecklings- och utredningsstaben vid arbetsmarknadsförvaltningen.

Arbetsmarknadsförvaltningens synpunkter och förslag

Programmet utgår från det av kommunfullmäktige antagna målet ”Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo i och vistas i” vilket arbetsmarknadsförvaltningen tycker känns logiskt och ger programmet hög prioritet. Förvaltningen anser att programmet är angeläget, välskrivet och enkelt att följa. Mål, indikatorer och aktiviteter är relevanta och logiska utifrån programmets utformning. Omfattning och detaljnivå är bra avvägd med möjligheter att ytterligare fördjupa sig i andra källor för den som så önskar. Programmet avser att skifta fokus från den som utsätts till utövaren vilket uppfattas som positivt.

Arbetsmarknadsförvaltningen har varit representerad i den arbetsgrupp som tagit fram programmet, och förvaltningens verksamheter har informerats och haft möjlighet att lämna synpunkter under arbetets gång.

Programmet uttrycker att staden framförallt har ansvar för att inom socialtjänsten, skolan och förskolan arbeta förebyggande inom de områden som programmet omfattar. Arbetsmarknadsnämndens verksamhet inom arbetsmarknadsområdet utförs i stor utsträckning med socialtjänstlagen som grund.

Utifrån ett arbetsgivarperspektiv anser förvaltningen att det är angeläget att sprida kunskap i alla led hos chefer och medarbetare i enlighet med programmet. Då endast en mindre andel av alla studerande vid stadens vuxenutbildning läser på en skola inom egenregion är det viktigt att säkerställa att även personal hos externa utförare får ta del av den viktiga kompetensutvecklingen på området.

Arbetsmarknadsförvaltningen ansvarar för flera indikatorer och aktiviteter kopplade till programmets sju mål. Aktiviteterna handlar

framförallt om att sprida information till verksamheter och medborgare. Programmets mål, indikatorer och aktiviteter känns relevanta och logiska utifrån programmets utformning och ambitionsnivå. Nedan följer en redovisning av de mål och indikatorer där förvaltningen har särskilda kommentarer.

Mål 1 Stadens verksamheter arbetar våldsförebyggande

Indikator: Andel individer av de flyktingar (enligt förordning 2010:1122) som kommunen tagit emot som har eller har haft samhällsorientering som aktivitet i kommunens regi.

(Arbetsmarknadsnämnden)

Arbetsmarknadsförvaltningen anser att målet är brett och omfattar många olika verksamheter vilket också speglas i de aktiviteter som är kopplade till målet. De två indikatorerna kopplade till målet speglar dock inte bredden i målet. Förvaltningen ser en problematik med att den allra första indikatorn i det inledande och övergripande målet fokuserar på målgruppen för samhällsorienteringen, flyktingar. Gruppen flyktingar är relativt liten i relation till hela målgruppen för programmet, medan betoningen på flyktingar i den inledande indikatorn kan leda tanken till att just den målgruppen är en central målgrupp för programmet.

Arbetsmarknadsförvaltningen instämmer i att samhällsorienteringen har en viktig förebyggande roll att spela inom området våld i nära relationer, men delmålgruppen är relativt liten i relation till hela målgruppen för programmet. Med tanke på att målet endast innehåller två indikatorer blir balansen dessutom missvisande i helheten.

Mål 3 Stadens verksamheter arbetar aktivt för att upptäcka våldsutsatta vuxna och barn samt våldsutövare

Indikator: Andel enheter, som möter barn, unga, vuxna och äldre, som använder rutinfrågor för att upptäcka våld (Stadsdelsnämnderna)

Inom Jobbtorg Stockholm används rutinfrågor för att upptäcka våld och förvaltningen bedömer att även arbetsmarknadsnämnden skulle kunna ta ansvar för denna indikator.

Arbetsmarknadsnämnden föreslås hänvisa till förvaltningens tjänsteutlåtande som sitt yttrande över remissen.

Bilaga

1. Remiss: Stockholms stads program mot våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck, prostitution,

människohandel för sexuella ändamål samt sexuellt våld
oberoende relation 2021-2025